Izvještaj CEZANE o naučno-istraživačkoj djelatnosti KCCG – III kvartal 2026. godine zaključno sa 30.9.2026. godine

I) Obnova licence za naučnoistraživačku djelatnosti za JZU Klinički centar Crne Gore i upis u Registar licenciranih naučnoistraživačkih ustanova

Dana 20. februara 2026. godine, Rješenjem Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija (MPNI) Crne Gore broj 12/1-622/25-11581/, Kliničkom centru Crne Gore je **obnovljena Licenca za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti u oblasti medicinskih nauka** na period od pet godina. Komisija MPNI zadužena za praćenje zahtjeva za relicencirnje ustanove za naučnoistraživački rad je Centru za nauku dostavila izvještaj eksternih evaluatora iz Brisela u kojem stoji da je naučnoistraživački program naše ustanove ocijenjen izuzetno visokom ocjenom (4.6/5). U nastavku, JZU KCCG je Rješenjem Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore br. 12/1-01-633/26-2237/2 od 23. marta 2026. **upisan u Registar licenciranih naučnoistraživačkih ustanova**, kao javna ustanova koja obavlja naučnoistraživačku djelatnost iz oblasti medicinskih nauka. Upis JZU KCCG u Registar licenciranih naučno-istraživačkih ustanova predstavlja važan preduslov ka osnaživanju naučnoistraživačkog rada u oblasti medicinskih nauka u našoj ustanovi, budući da omogućava institucionalno razvijanje istraživanja, veće učešće u nacionalnim i međunarodnim naučnim projektima, a posljedično i unapređenje zdravstvene prakse.

II) Naučnoistraživački projekti, studije, publikacije, pristup naučnim resursima

Na osnovu postojećih podataka Centra za nauku, u KCCG se trenutno sprovodi 4 kliničke studije i 8 naučnoistraživačkih projekata iz različitih oblasti medicine, od toga, na osnovu dostupnih podataka Centra za nauku, postoji 12 aktivnih COST akcija.

U toku je i prijava KCCG kao partnerske institucije Erasmus plus predlogu projekta, osmišljenim od strane endokrinologa iz UKC Ljubljana. Ideja je da djeca sa dijabetesom praćena u jednom od devet evropskih centara voze biciklističku trku Tour de Slovenia, na koji bi se način doprinijelo podizanju svijesti o dijabetesu i edukaciji. Evaluacija ove aplikacije je doložena za narednu godinu, budući da se čeka podrška Međunarodne federacije za dijabetes.

Centar za nauku jednom godišnje, u tekućoj godini, na svojoj internet stranici ažurira i objavljuje relevantne naučnoistraživačke radove zaposlenih. Do sredine oktobra 2026. godine je evidentirano 10 publikacija na SCI/SCIE ili Scopus listi, proces dalje evidencije i sistematizacije naučnih radova je u neprekidnom toku.

KCCG je juna 2026. godine **obnovio ugovor o korišćenju EBSCO paketa elektronskih baza podataka** (Medline With Full Text) za naredni jednogodišnji period. Izvještaj o korišćenju EBSCO host platforme od strane KCCG korisnika u prethodnih godinu dana pokazaje da je izvršeno oko 3700 pretraga i da je preuzeto 2249 rezultata, od toga 1274 u punom tekstu i 971 u apstraktima. Obnovom ugovora obezbijeđen je kontinuitet pristupa jednoj od najznačajnijih međunarodnih platformi za pretragu naučne i stručne literature. Pristup EBSCO bazama omogućava zdravstvenim radnicima, istraživačima i saradnicima pristup savremenim naučnim saznanjima, stručnim publikacijama, preglednim radovima, kao i drugim relevantnim izvorima informacija neophodnih za kontinuirano stručno usavršavanje, naučnoistraživački rad i primjenu principa medicine zasnovane na dokazima.

Jedno od značajnijih iskoraka KCCG u oblasti jačanja naučno-istraživačkog kapaciteta, jeste **pridruživanje naše ustanove EHDEN mreži** (European Health Data & Evidence Network). Kroz informatičku infrastrukturu i zajednički standard, članice EHDEN mreže mogu efikasno sarađivati na međunarodnim istraživanjima, uz poštovanje stroge zaštite privatnosti podataka. Dana 11.2.2026. godine održan je online sastanak sa predstavnicima EHDENa- gdje je predočen napor koji ulaže KCCG u uspostavljanju tehničkih uslova za otpočinjanje aktivnog učešća KCCG u EHDEN naučnoj mreži. Redoslijed koraka za korišćenje ove mreže nalazi se u okviru EHDEN Academy, a moguće je organizovati i kratku obuku kao pomoć u adekvatnom korišćenju ove naučnoistraživačke mreže. Oktobra 2026. godine uspostavljeni su tehnički uslovi za aktivno korišćenje EHDEN mreže.

III) Međunarodno umrežavanje i saradnja sa zdravstvenim i naučnoistraživačkim institucijama

Podsjećamo da je Institut za bolesti djece **KCCG postao sertifikovani centar u okviru međunarodne SWEET mreže** (Better control in Pediatric and Adolescent diabeteS: Working to crEate CEnTers of Reference) referentnih i kolaborativnih centara za pedijatrijsku dijabetologiju nstitut za bolesti djece KCCG postao je sertifikovani centar u okviru međunarodne SWEET mreže

(Better control in Pediatric and Adolescent diabeteS: Working to crEate CEnTers of Reference) referentnih i kolaborativnih centara za pedijatrijsku dijabetologiju, čime je potvrđen visok nivo stručnosti i kvaliteta brige o djeci i adolescentima sa dijabetesom. SWEET inicijativa potiče iz Hanovera u Njemačkoj i okuplja više od 144 dijabetoloških centara iz oko 60 zemalja širom svijeta, sa ciljem unapređenja standarda liječenja i razmjene najboljih kliničkih praksi u oblasti pedijatrijske dijabetologije. Tokom 2026, godine, objavljena je publikacija Al-Abdulrazzaq D, et al. Global differences in thyroid autoimmunity and hypothyroidism among children with type 1 diabetes: data from the SWEET database. Diabetes Res Clin Pract. 2026. godine s afilijacijom KCCG, takođe, očekuje se dostavljanje SWEET izvještaja sa analiziranim podacima o pacijentima Instituta za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore koji boluju od dijabetesa, uz uporednu analizu rezultata sa podacima drugih centara uključenih u studiju.

Ističemo da je dana 23. marta 2026. godine u KCCG direktor dr Aleksandar Radović potpisao **Sporazum o stručnoj i naučnoj saradnji** sa ispostavom Ministarstva zdravlja Republike Italije u regiji Pulja - **Azienda Sanitaria Locale Brindisi (ASL Brindisi),** a na osnovu Sporazuma o saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Ministarstva zdravlja Republike Italije. Sa italijanske strane sporazum je potpisao generalni direktor ASL Brindisi dr Maurizio De Nuccio. Sporazum definiše obostrano usaglašene oblasti za buduću profesionalnu i naučnu saradnju sa fokusom na mogućnosti obavljanja edukacija, obuka zdravstvenih radnika i saradnika zaposlenih u KCCG, kao i međusobnu razmjenu iskustava, kao i osnaživanje naučnoistraživačke saradnje. Time se stvara mogućnost za transfer znanja i implementacija zdravstvenih praksi i EU standarda u naš zdravstveni sistem, kao i učešće u partnerskim maučnoistraživačkim projektima. Na online sastanku organizovanom u svrhe potpisivanja Sporazuma dogovoreno je da se u što skorijem roku organizuju edukacije za zdravstvene radnike i saradnike u strukturama ASL Brindisi. Do realizacije sporazuma je došlo u bliskoj saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore, Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore, Centra za nauku Kliničkog centra i ASL Brindisi. Sporazum se za sada ne primjenjuje, budući da italijanska strana nije sprovela sve neophodne interne administrativne procedure i pribavila odgovarajuća odobrenja nadležnih organa Regije Pulja, potrebna za njegovu konačnu implementaciju. O navedenim okolnostima, kao i o toku dosadašnjih pregovora i preduzetim aktivnostima, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore detaljno su informisani. Komunikacija sa italijanskom stranom i dalje je u toku,

u cilju prevazilaženja postojećih administrativnih prepreka i stvaranja uslova za početak primjene Sporazuma.

Ističemo da je **dana 10. aprila 2026. godine KCCG potpisao Sporazum o stručnoj saradnji sa bolnicom San Raffaele u Milanu, Italija**. Saradnja se primarno odnosi na pružanje telemedicinskih usluga, dominantno ali ne isključivo iz oblasti reumatologije, uz mogućnost proširenja i na druge grane medicine. Značaj ovog sporazuma ogleda se u unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite kroz omogućavanje kontinuiranih konsultacija sa međunarodno priznatim stručnjacima, čime se doprinosi preciznijoj dijagnostici i savremenijem terapijskom pristupu. Posebno je važno istaći da telemedicinska saradnja omogućava bržu razmjenu mišljenja u složenim kliničkim slučajevima, bez potrebe za upućivanjem pacijenata u inostranstvo, što ima i medicinske i ekonomske benefite. Dodatno, sporazum otvara značajan prostor za razvoj naučnoistraživačkog rada kroz zajedničke projekte, razmjenu znanja i uključivanje u međunarodne studije, čime se jača akademski kapacitet ustanove. Takođe, predviđena mogućnost kratkoročnog stručnog usavršavanja zdravstvenih radnika doprinosi kontinuiranoj edukaciji kadra, usvajanju novih dijagnostičkih i terapijskih procedura, kao i implementaciji savremenih standarda u svakodnevnu kliničku praksu naše ustanove.

Dana 22. aprila 2026. godine uspješno je zaključen **Sporazum o stručnoj i naučno-razvojnoj saradnji između Klinički centar Crne Gore i Instituta za kardiovaskularne bolesti Dedinje, Beograd, Srbija.** Ovim sporazumom formalno je potvrđena dugogodišnja saradnja između dvije ustanove, uz očekivanje njenog daljeg unapređenja i proširenja, posebno u oblasti naučnoistraživačkog rada. Naime, nakon inicijalnog sastanka održanog u novembru 2025. godine sa Marija Šola Spasić, ekspertom za pravna i finansijska pitanja u okviru programa Horizont Evropa, dugogodišnjim trenerom nacionalnih kontakt osoba i trenutnim menadžerom za međunarodne projekte u IKVB Dedinje, uspostavljen je načelni dogovor o intenziviranju saradnje u oblasti naučnoistraživačkog rada između IKVB Dedinje i KCCG.

Dana 20. maja 2026. godine zaključen je i Memorandum o saradnji između Fakulteta za prehrambenu tehnologiju, bezbjednost hrane i ekologiju Univerziteta Donja Gorica (UDG), koji, između ostalog, predviđa razvoj i realizaciju zajedničkih naučno-israživačkih aktivnosti u oblasti ishrane i bezbjednosti hrane, kao i sprovođenje interdisciplinarnih istraživanja u oblasti mikrobioma, jednog od najdinamičnijih i najperspektivnijih područja savremene biomedicine.

Saradnja uspostavljena ovim Memorandumom omogućava povezivanje ekspertize i istraživačke infrastrukture različitih naučnih disciplina, čime se stvara osnova za realizaciju istraživanja koja su u skladu sa savremenim svjetskim naučnim trendovima i prioritetima međunarodnih istraživačkih programa.

Pored navedenog, KCCG vodi intenzivne pregovore sa zdravstvenim i naučnoistraživačkim ustanovama iz drugih zemalja uz podršku Ministarstva zdravlja i Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore, sa ciljem uspostavljanja saradnje, između ostalog i u oblastima naučnoistraživačkog rada, edukacije, mobilnosti istraživača, doktoranada i postdoktoranada, kao i drugih vidova saradnje. Aktivni pregovori se vode sa sljedećim ustanovama:

- Vatikanska pedijatrijska bolnica Bambino Gesù (osim gore navedenih subjekata, posredovanje u uspostavljanju saradnje sa Bambino Gesù pruža i ambasada Suverenog Malteškog reda u Crnoj Gori)
- Univerzitetska bolnica AOU Meyer IRCCS u Firenci, Italija
- Institut za mentalno zdravlje u Beogradu, Srbija
- Great Ormond Street Hospital (GOSH) u Londonu, Ujedinjeno kraljevstvo (UK)
- KBC Zagreb, Hrvatska
- KBC Rijeka, Hrvatska

Sa posebnim zadovoljstvom ističemo da su, u cilju unapređenja međunarodne saradnje i razvoja pedijatrijske zdravstvene zaštite, **pokrenute aktivnosti na uspostavljanju institucionalne saradnje sa Great Ormond Street Hospital (GOSH) London, UK**, kao jednom od najuglednijih dječjih bolničkih centara na svijetu. Ova bolnica je osnovana 1852. godine kao prva bolnica u Ujedinjenom Kraljevstvu namijenjena isključivo liječenju djece, a danas se smatra jednim od vodećih svjetskih centara za liječenje rijetkih i kompleksnih dječjih bolesti. Nakon pozitivnog odgovora na pismo namjere koje je uputila uprava KCCG-a, 8. juna 2026. godine održan je inicijalni online sastanak sa predstavnicima GOSH-a, tokom kojeg su razmotreni potencijalni modeli saradnje u oblasti kliničke prakse, istraživanja i stručnog usavršavanja zdravstvenog kadra. Ispred KCCG sastanku su prisustvovali: dr Aleksandar Radović, direktor KCCG, prof. dr B. Smolović, direktorica Cezane, dr Željko Maraš, direktor Instituta za bolesti djece (IBD), dr sc. Marina. Jakšić, Cezana. Ispred bolnice GOSH-a sastanku su prisustvovali: Eva Zizkova, Head of Education and Business Development pri GOSH-u kao i Justin Poisson, Associate Director of

Education pri GOSH-u. Tema sastanka bila je razmatranje mogućnosti potpisivanja sporazuma o saradnji između GOSH-a i KCCG, sa posebnim fokusom na edukaciju medicinskog osoblja, stručno usavršavanje, kao i razvoj i implementaciju telemedicinskih usluga. Tokom sastanka definisani su naredni koraci: predstavnici GOSH-a su se obavezali da će dostaviti nacrt sporazuma o saradnji, pregled edukativnih programa koje ustanova može ponuditi, kao i informacije o mogućnostima realizacije sponzorisanog fellowship programa u trajanju od 12 mjeseci. Pregovori su u toku.

Naglašavamo da se **aktivni pregovori vode se sa ciljem osnaživanja regionalne saradnje sa KBC Zagreb u Hrvatskoj**. Dana 19.6.2026. godine održan je online sastanak posvećen razmatranju izmjena i dopuna važećeg Sporazuma o stručnoj i naučno-razvojnoj saradnji između Kliničkog centra Crne Gore (KCCG) i KBC Zagreb. Sastanku su, ispred hrvatske strane, prisustvovali prim. Marina Premužić, nacionalna transplantacijska koordinatorica pri Upravi za zdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske, prim. dr Milivoj Novak, v.d. zamjenika ravnatelja KBC Zagreb, te gđa Kristina Marđetko Kelemenić, pomoćnica ravnatelja za pravne poslove KBC Zagreb. Ispred KCCG sastanku su prisustvovali dr Aleksandar Radović, direktor KCCG, prof. dr Brigita Smolović, direktorica Centra za nauku, i dipl. pravnik Sanja Vojinović, rukovodilac Službe za pravne poslove. Tokom sastanka dogovoreno je da se pripremi inovirani nacrt sporazuma, koji će biti predmet daljeg pravnog usaglašavanja između obje institucije, s ciljem unapređenja postojećeg okvira saradnje i stvaranja novih mogućnosti za zajedničke aktivnosti u oblastima stručnog usavršavanja, naučnoistraživačkog rada i razvoja zdravstvene zaštite. Učesnici sastanka izrazili su zadovoljstvo dosadašnjom saradnjom i zajedničku opredijeljenost za njeno dalje jačanje. KCCG je inovirani predlog Sporazuma uputio KBC-u Zagreb na usaglašavanje dana 23.6.2026. godine. Pregovori su u toku.

U septembru 2026. godine KCCG i **Univerzitetski klinički centar Vojvodine (UKC Vojvodine)** zaključili su Sporazum o stručnoj i naučno-razvojnoj saradnji. Sporazum predstavlja važan korak u unapređenju saradnje dvije zdravstvene ustanove i otvara prostor za razmjenu znanja, iskustava i stručnih kapaciteta, sa ciljem unapređenja kvaliteta zdravstvene zaštite, stručnog usavršavanja zaposlenih i razvoja naučnoistraživačkog rada. Saradnja će, između ostalog, obuhvatiti upućivanje zdravstvenih radnika i saradnika na različite vidove stručnog usavršavanja, uključujući kratkoročne edukacije i studijske boravke, kao i razmjenu iskustava i primjera dobre prakse u

različitim oblastima medicine. Sporazum takođe predviđa i unapređenje naučnoistraživačke saradnje kroz realizaciju zajedničkih projekata, pripremu i objavljivanje naučnih publikacija, kao i zajedničko apliciranje za projekte koji se finansiraju iz evropskih i drugih međunarodnih fondova. Predviđena je i mogućnost zajedničkog organizovanja seminara, radionica, konferencija i drugih edukativnih programa od zajedničkog interesa. Sporazum predstavlja dodatni podsticaj jačanju regionalne saradnje u oblasti zdravstva i stvaranju novih mogućnosti za profesionalni razvoj zdravstvenih radnika, unapređenje stručnog rada i razvoj naučnoistraživačkih kapaciteta.

IV) Učešće KCCG u nacionalnim programima finansiranja nauke i inovacija

Klinika za neurologiju, odazvala se u oktobru mjesecu 2025. godine na konkurs Fonda za inovacije Crne Gore (Program za finansiranje inovativnih rješenja u javnom sektoru), sa predlogom projekta pod nazivom: Inteligentni sistem za podršku pružanja personalizovane njege pacijentima i organizaciji rada na Klinici za neurologiju KCCG. Ovim povodom je KCCG dana 19.12.2025. dobio pozitivnu odluku Fonda za inovacije sa visokom zbirnom ocjenom evaluatora (4.75/5.00) za inovativnu ideju, koja podrazumijeva holistički pristup pacijentu, sa integrisanim biomedicinskim, psihološkim i socijalnim aspektima. U nacrtu projekta je izložena precizna analiza trenutnog stanja na Klinici za neurologiju poput ručno vođenje procesa, neefikasno planiranje, dupliranje unosa i odsustvo centralizovanog digitalnog sistema za praćenje pacijenata i zadataka. Predloženo rješenje kombinuje digitalizaciju planiranja i koordinacije kliničkog toka rada, uvođenje AI asistenta za orkestraciju zadataka i procjenu rizika, razvoj “digitalnog blizanca pacijenta” za personalizovanu terapiju i rehabilitaciju, kao i kreiranje “bed boarda” za real-time praćenje kapaciteta i vitalnih parametara. Raspisan je i javni poziv u okviru II faze konkursa prema kompanijama i institucijama koje mogu ponuditi inovativna rješenja kroz projektnu prijavu za definisani izazov. Tokom Faze II, formira se ocjena i mišljenje ekspertske komisije Fonda za inovacije Crne Gore. Na osnovu ostvarenog broja poena formira se rang-lista projekata, a u skladu sa raspoloživim budžetom programa biće finansirani najbolje ocijenjeni projekti (minimum 10). Dana 25. juna 2026. godine, stigao je odgovor od strane Fonda za inovacije Crne Gore - GovTech Program, u kojem stoji da se predlog rješenja za prijavljeni izazov trenutno nalazi na rezervnoj listi i može biti predložen za finansiranje ukoliko dodatna sredstva postanu dostupna. Postupak je u toku.

U toku je aktivan rad **Klinike za neurologiju** KCCG na realizaciji projekta čiji je nosilac Prirodno-matematički fakultet Univerziteta Crne Gore (**Konkurs za sufinansiranje projekata saradnje sa naučnom dijasporom MPNI, sa temom: Hemijsko profilisanje ekstrahovanih cerebralnih trombova radi rasvjetljavanja patofiziologije ishemijskog moždanog udara**). Kada je ovaj Konkurs u pitanju, dana 23.12.2025. Klinika za neurologiju KCCG će tokom 2026. godine u okviru projekta obezbijediti: selekciju pacijenata; mehaničku ekstrakciju trombova; čuvanje uzoraka; demografske, kliničke, laboratorijske i neuroradiološke karakteristike pacijenata; učešće u diseminaciji projekta i publikovanju rezultata projekta. U nastavku realizacije ovog projekta, predstavnici Klinike za neurologiju KCCG bili su u trodnevnoj posjeti Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, partnerskoj instituciji iz naučne dijaspore, aprila 2026. godine. Tokom posjete održani su radni sastanci sa istraživačima Hemijskog fakulteta. Učešće KCCG u ovom projektu potvrđuje opredijeljenost institucije za razvoj klinički relevantnih naučnoistraživačkih aktivnosti. Projekat istovremeno jača saradnju između kliničke prakse i fundamentalnih nauka, stvarajući osnovu za interdisciplinarna istraživanja koja mogu doprinijeti unapređenju razumijevanja, dijagnostike i liječenja ishemijskog moždanog udara.

Naša ustanova se aktivno uključuje i u druge pozive poput **Konkursa za sufinasiranje naučnoistraživačke djelatnosti u 2026. godini MPNI.** Dana 06.3.2026. godine Rješenjem MPNI broj 12/1-633/26-1685/2 od 23. februara 2026. godine, odobreno je sufinasiranje troškova po prijavi Klinike za neurologiju u okviru prve tačke Konkursa za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti MPNI u 2026. godini, za nabavku Holter EKG sistema, za potrebe naučnoistraživačke djelatnosti ove Klinike. Oprema je uspješno instalirana u prostorijama klinike i stavljena u funkciju u maju 2026. godine.

Takođe je podnesena i druga prijava KCCG po osnovu iste konkursne tačke, za nabavku poluatomatizovanog ELISA čitača mikroploča za potrebe naučno-istraživačkog rada Instituta za bolesti djece KCCG, a koji bi se nalazio na Odjeljenju za laboratorijsku dijagnostiku IBD. Rješenjem MPNI br. 12/1-633/26-2744/2 od 1. aprila 2026. godine Kliničkom centru je odobreno sufinansiranje troškova nabavke poluatomatizovanog ELISA čitača mikroploča i Microplate Washer-a, čime su Institut za bolesti djece kao i čitav KCCG znatno ojačali infrastrukturu za sprovođenje naučno-istraživačke djelatnosti u oblasti određivanja rijetkih biomarkera povezanih sa širokom paletom oboljenja, a koji su detektibilni metodom koju koristi navedeni analizator.

Dana 10.9.2026.godine, oprema je uspješno instalirana u prostorijama Odjeljenja za laboratorijsku dijagnostiku IBD KCCG, i tom prilikom je održana obuka za korisnike.

Dana 28.04.2026. godine podnesena je prijava Klinika za dermatovenerologiju (koordinator dr Marina Peruničić) na Konkurs Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija za (su)finansiranje projekata promocije nauke i istraživanja za 2026. godinu, pod nazivom „Iza ogledala: projekat podrške mladima u borbi protiv akni". Projekat je imao za cilj unapređenje znanja, svijesti i psihosocijalne podrške mladima suočenim sa problemom akni kroz edukativne i promotivne aktivnosti unutar 10 škola iz centralne, južne i sjeverne regije Crne Gore. Uvidom u rang listu odobrenih projekata po ovoj tački konkursa, objavljenoj na sajtu MPNI 18.5.2026. (https://www.gov.me/clanak/rang-lista-projekata-za-promociju-nauke-i-istrazivanja-u-2026-godini), prijava nije odobrena za (su)finansiranje.

Takođe, Klinika za ORL (dr Tijana Vukadinović) podnosilac je projektne prijave pod nazivom "Pathological characteristics of the inflammatory infiltrate in a patient with chronic rhinosinusitis using structured histopathology reports", u okviru Konkursa za sufinansiranje naučne i tehnološke saradnje između Crne Gore i Republike Slovenije. Cilj dvogodišnjeg projekta je detaljna karakterizacija inflamatornog infiltrata kod pacijenata koji se liječe od hroničnog rinosinuzitisa, s namjerom da se uspostavi jasnija povezanost između kliničkih karakteristika bolesti i njenih molekularnih endotipova. Evaluacija u toku.

U okviru **Konkursa za dodjelu grantova za razvoj, modernizaciju i otvoreno korišćenje istraživačke infrastrukture, programa MPNI ukupne vrijednosti 3.000.000 eura,** KCCG je podnio tri naučnoistraživačke projektne prijave i to:

•PrecisionRT-Montenegro: Development of Research Infrastructure for Standardized Bladder Volume Assessment and Digital Organ-at-Risk Delineation (Institut za onkologiju)

•Open Research Platform for Studying Subclinical Cerebrovascular Atherosclerosis in Patients with Type 2 Diabetes (Klinika za neurologiju)

•Establishment of a National Research Infrastructure for Toxicology, Human Biomonitoring and Chemical Exposure Assessment (Centar za sudsku medicinu).

Evaluacija je u toku.

V) Međunarodni projekti i pristup evropskim istraživačkim infrastrukturama

U cilju jačanja pristupa i učešća u EU programima za nauku, istraživanje i tehnološki razvoj, na temelju prethodno potpisanog Sporazuma o saradnji, KCCG se u martu 2025. godine odazvao na poziv Univerzitetske bolnice Charité iz Berlina, uzevši učešće u svojstvu partnerske institucije u predlogu projekta iz oblasti telemedicine pod nazivom Stroke Telemedicine and Response with Medical Expertise Exchange (STREMEX), koje bi sufinansiralo Federalno ministarstvo Njemačke za edukaciju i istraživanje (orig. BMBF). Projekat je bio usmjeren ka uspostavljanju nacionalne mreže za zbrinjavanje moždanog udara, kao i uvođenje telemedicinske opreme i konsultacija u sekundarnim i tercijarnim zdravstvenim centrima koji se bave dijagnostikom i liječenjem moždanog udara u Crnoj Gori. Nakon godinu dana razmatranja od strane BMBF, prijava nije odobrena za sufinasiranje (odluka od aprila 2026. godine), međutim njemačko-crnogorski tim koji je učestvovao u kreiranuu projektne ideje nastavlja da istražuje mogućnosti i fondove za njegovu realizaciju.

Klinički centar Crne Gore je u oktobru 2025. godine, na poziv Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, nominovao predstavnika za učešće na prezentaciji o otvorenom pristupu istraživačkim infrastrukturama Zajedničkog istraživačkog centra Evropske komisije (Joint Research Centre – JRC), koju je u Podgorici održao zamjenik rukovodioca JRC-a, g. Fabio Taucer. Tom prilikom predstavljen je aktuelni program otvorenog pristupa JRC istraživačkim infrastrukturama, uključujući mogućnosti saradnje u oblasti nanobiotehnologije i nanomedicine. Nakon toga, KCCG je u novembru 2025. godine kandidovao dvije doktorice i jednu farmaceutkinju za stručnu edukaciju u JRC laboratoriji za nanobiotehnologiju u Ispri (Italija). Odlukom evaluatora od aprila 2026. godine, sve tri kandidatkinje se nalaze na listi čekanja za odobrenje realizacije ove obuke

VI) Razvoj ljudskih resursa kroz saradnju sa Univerzitetom Crne Gore

U toku je i drugi krug realizacije inicijative „Stipendije najboljima. Posao kod najboljih“. Univerziteta Crne Gore kojoj se pridružio i KCCG. Cilj inicijative bio je povezivanje akademske zajednice sa institucijama i privrednim sektorom, kako bi se obezbijedila sistemska podrška najtalentovanijim studentima i unaprijedile veze između visokog obrazovanja i tržišta rada. U okviru ove inicijative KCCG će i tokom 2026/2027 školske godine dodijeliti dvije stipendije, studentu završne godine Medicinskog fakulteta i studentu master studija Građevinskog fakulteta

(konstrukcije/infrastruktura) ili studentu master studija Elektrotehničkog fakulteta (elektronika) u trajanju od 10 mjeseci tokom školske 2026/2027 godine.

VII) Plan rodne ravnopravnosti kao preduslov za učešće u naučno-istraživačkim programima Evropske unije

Klinički Centar Crne Gore je 2025. godine uputio dopis Ministarstvu evropskih poslova, Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija, kao i Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, tražeći ekspertsku i finansijsku podršku za izradu Plana rodne ravnopravnosti (Gender Equality Plan). Ovaj plan predstavlja neizostavan segment za apliciranje za programe EU finansiranja, kao što je upravo Horizont Evropa, te ima za cilj i jačanje institucionalne rodne ravnopravnosti. Podršku ovoj inicijativi pružili su Ministarstvo evropskih poslova i Delegacija Evropske Unije, od kojih je posljednja uputila KCCG na kancelariju UNDP. Dana 24.2.2026. godine kancelarija UNDP (Marko Savić, konsultant za planiranje politika zasnovanih na dokazima, i Marija Blagojević, projektna menadžerka) je sačinila i uputila Kliničkom centru nacrt Plana rodne ravnopravnosti KCCG za period 2026-2028. godine, na mišljenje. Nacrt Plana je tada proslijeđen Službi za analizu, unapređenje i koordinaciju razvoja KCCG, na pregled i komentare. U međuvremenu, na poziv kancelarije UNDP, Centar za nauku je delegirao 17 učesnika/ca obuke pod nazivom "Trening o rodnoj ravnopravnosti", koja se održao 27. marta 2026. god. u prostorijama UNDP, u sklopu zajedničkih aktivnosti u izradi Plana rodne ravnopravnosti za potrebe KCCG. Obuka je organizovana u okviru projekta koji se realizuje u saradnji sa Upravom za ljudske resurse, a finansira ga Evropska unija. Odbor direktora KCCG je 31.8.2026. godine usvojio **Plan rodne ravnopravnosti za period 2026–2028.** godine sa **Akcionim planom za sprovođenje.**

VIII) Saradnja sa Suverenim Malteškim redom na razvoju neonatalne hemodijalize

Na kraju, želimo da istaknemo aktivnu ulogu CEZANA-e tokom 2025. i 2026. godine u procesu pregovora koje je uprava Kliničkog centra Crne Gore (KCCG), uz podršku Ministarstva zdravlja i Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore, vodila sa Ambasadom Suverenog Malteškog reda u Crnoj Gori i Njegovom Ekselencijom ambasadorom Narcisom Salvom di Pietraganzilijem. Predmet pregovora je donacija aparata za neonatalnu hemodijalizu CARPEDIEM Institutu za bolesti djece KCCG, čime bi se stvorili neophodni uslovi za uspostavljanje i razvoj programa neonatalne hemodijalize u Crnoj Gori. Pregovori o realizaciji donacije i pratećih edukativnih aktivnosti su u toku.

IX) Uloga KCCG u izradi vodiča i nacionalnih kliničkih smjernica u saradnji sa Ministarstvom zdravlja Crne Gore i međunarodnim partnerima

Centar za nauku sa ponosom predstavlja dio rezultata projekta realizovanog pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Crne Gore, u saradnji sa Kliničkim centrom Crne Gore, UNICEF-om i LDS Charities, u oblasti unapređenja kvaliteta zdravstvene zaštite majki i novorođenčadi u Crnoj Gori.

Kao jedan od značajnih rezultata ovog projekta, Ministarstvo zdravlja Crne Gore je u maju 2026. godine usvojilo Nacionalne kliničke smjernice za vođenje fiziološkog vaginalnog porođaja, čime je načinjen važan korak ka standardizaciji kliničke prakse i daljem unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite žena i novorođenčadi.

U izradi ovog dokumenta iz Kliničkog centra Crne Gore učestvovali su:

- dr Gordana Vukčević, dr sc. med., spec. akušerstva i ginekologije, uža spec. za plodnost i sterilitet
- dr Milutin Mitrović, spec. akušerstva i ginekologije
- dr Emira Kalamperović Pelinković, spec. akušerstva i ginekologije, uža spec. perinatologije
- dr Emilija Delević, spec. akušerstva i ginekologije
- Tamara Dragović, visoka strukovna babica, glavna medicinska sestra, koordinator projekta

Takođe, u okviru projekta „Unapređenje kvaliteta bolničke njege majki i novorođenčadi u Crnoj Gori“, realizovanog u saradnji Ministarstva zdravlja Crne Gore, Kliničkog centra Crne Gore i UNICEF-a, u aprilu 2026. godine usvojen je Kratki vodič za osnovnu njegu beba male težine. Prethodno su usvojeni Kratki vodič Osnovna njega novorođenčeta, Kratki vodič za primjenu kontinuiranog pozitivnog pritisaka u disajnim putevima (CPAP) i Kratki vodič neonatalne reanimacije.

Vodiči predstavljaju praktičan alat namijenjen zdravstvenim radnicima koji učestvuju u zbrinjavanju novorođenčadi, sa ciljem unapređenja kvaliteta zdravstvene zaštite i ujednačavanja kliničke prakse u oblasti neonatalne njege.

Sa kolegama iz drugih zdravstvenih ustanova iz Crne Gore, članovi radne grupe za izradu ovih vodiča iz Kliničkog centra Crne Gore bili su:

- dr Milorada Nešović, spec. pedijatrije, uža spec. neonatologije, koordinator projekta
- prim. dr Saveta Stanišić, spec. pedijatrije, uža spec. neonatologije
- dr Mira Rudanović-Perović, spec. pedijatrije, uža spec. neonatologije

Izrada i usvajanje ovih stručnih dokumenata predstavljaju značajan doprinos jačanju kapaciteta zdravstvenog sistema i primjeni savremenih, na dokazima zasnovanih standarda u zdravstvenoj zaštiti majki i novorođenčadi. Ovi rezultati potvrđuju stručnost i posvećenost zaposlenih Kliničkog centra Crne Gore, kao i uspješnu saradnju sa Ministarstvom zdravlja Crne Gore i međunarodnim partnerima u unapređenju zdravstvene zaštite najosjetljivijih kategorija pacijenata.

X) Izvještaj o početku implementacije Sporazuma o profesionalnoj saradnji između KCCG i Univerzitetske bolnice San Raffaele, Milano, Italija

Centar za nauku KCCG sa zadovoljstvom i ponosom izvještava da je **uspješno započeta implementacija Sporazuma o profesionalnim aktivnostima** (Agreement on Professional Activities), potpisanog u martu 2026. godine između **KCCG i Univerzitetske bolnice San Raffaele u Milanu, Republika Italija.**

Jedna od odredbi ovog sporazuma odnosi se na uspostavljanje telemedicinskih konsultacija, prvenstveno iz oblasti reumatologije, koje omogućavaju razmjenu stručnih mišljenja u složenim dijagnostičkim i terapijskim slučajevima.

Prva telemedicinska konsultacija uspješno je realizovana 30. jula 2026. godine. Tom prilikom je dr Dragana Pravilović Lutovac, internista-reumatolog, putem posebne telemedicinske platforme predstavila dva izuzetno kompleksna klinička slučaja mladih pacijentkinja, od kojih jedna boluje od teškog oblika difuzne sistemske skleroze, a druga od rijetke forme dermatomiozitisa. Slučajevi su prikazani sveobuhvatno, počev od inicijalnih simptoma i postavljanja dijagnoze, preko toka bolesti i svih faza njenog razvoja, primijenjenih terapijskih modaliteta, do dosadašnjeg odgovora na liječenje i aktuelnih terapijskih izazova.

Tokom detaljne i sadržajne stručne diskusije, konsultantsko mišljenje pružio je jedan od vodećih evropskih eksperata iz oblasti reumatologije, prof. dr Marco Matucci-Cerinic, međunarodno priznati autoritet u oblasti sistemskih autoimunih bolesti vezivnog tkiva. Na osnovu iscrpne analize oba slučaja, dr Pravilović Lutovac dobila je precizne preporuke za dalji terapijski pristup, kao i jasne smjernice za dugoročno praćenje obje pacijentkinje. Realizacijom prve telemedicinske

konsultacije ostvaren je višestruki značajan benefit. Prije svega, pacijentima je omogućeno da dobiju ekspertsko konsultantsko mišljenje jednog od vodećih svjetskih stručnjaka, koje će, u formi zvaničnog pisanog izvještaja angažovanog međunarodnog konsultanta, postati sastavni dio njihove medicinske dokumentacije. Na taj način obezbjeđuje se dodatni kvalitet u donošenju terapijskih odluka i unapređuje individualizovani pristup liječenju najsloženijih kliničkih slučajeva.

Istovremeno, ovaj model saradnje predstavlja izuzetnu priliku za kontinuirano stručno usavršavanje naših ljekara kroz neposrednu razmjenu znanja, iskustava i najboljih kliničkih praksi sa međunarodno priznatim ekspertima. Takav vid saradnje doprinosi unapređenju profesionalnih kompetencija zdravstvenih radnika, usvajanju savremenih dijagnostičkih i terapijskih pristupa, kao i jačanju ukupnih kapaciteta zdravstvenog sistema.

Centar za nauku vjeruje da će sklopljeni Sporazum o profesionalnim aktivnostima sa Univerzitetskom bolnicom San Raffaele predstavljati temelj dugoročne i uspješne međunarodne saradnje. Takođe, očekujemo da će se telemedicinske konsultacije u narednom periodu proširiti i na saradnju sa drugim renomiranim međunarodnim zdravstvenim ustanovama, čime će biti uspostavljen održiv model kontinuirane razmjene znanja i iskustava sa vodećim svjetskim ekspertima.

Ovakav oblik međunarodne stručne saradnje potvrđuje opredijeljenost KCCG ka primjeni savremenih modela medicine, jačanju akademskih i profesionalnih partnerstava i kontinuiranom unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite, na neposrednu korist kako pacijenata, tako i zdravstvenih profesionalaca.